

YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUSPÄÄTÖKSEN EHDOT

YLEISTÄ

Yrityksen kehittämisavustus on myönnetty yrityksen esittämän hankesuunnitelman mukaisesti rajattuun hankkeeseen. Avustuksen kohteena olevan hankkeen tulee olla yrityksen toiminnan kehittämisen kannalta merkittävä. Myönnetty avustus on käytettävä päätöksessä hyväksytyihin tarkoituksiin. Avustuksen maksamisen edellytyksenä on, että yritys on säännöksiensä edellyttämällä tavalla merkitty kaupparekisteriin, ellei se voimassa olevien säännösten nojalla ole siitä vapautettu.

Avustusta ei voida valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen eikä EAKR-asetuksen (EU N:o 1301/2014, artikla 3 kohta 3) perusteella myöntää vaikeuksissa olevalle yritykselle. Vaikeuksissa olevalle yritykselle tarkoitetaan valtiontukien yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa (komission asetus (EU) N:o 651/2014, artikla 2 kohta 18) tarkoitettua vaikeuksissa olevaa yritystä.

Valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annettu laki (9/2014) rajoittaa samaan hankkeeseen myönnettävän yrityksen kehittämisavustuksen ja muun valtion tueksi katsottavan tuen prosenttiosuuksien yhteenlaskettua enimmäismäärää. Yrityksen kehittämisavustuksen lisäksi muuta valtion tueksi katsottavaa tukea on esimerkiksi Finnvera Oyj:n lainaan mahdollisesti sisältyvä tuki, Innovaatorahoituskeskus Tekesin rahoitukseen sisältyvä tuki sekä kehitysalueen korotetun poisto-oikeuden käytöstä tuleva veroetuus.

Avustuksen saajan on ilmoitettava ELY-keskukselle hankkeeseen myönnettävän muun valtion tueksi katsottavan tuen määrä.

Yrityksen kehittämisavustus on myönnetty sillä edellytyksellä, että avustusta koskeva hakemus on jätetty ELY-keskukseen ennen hankkeen aloittamista. On huomattava, että hanketta koskevan sopimuksen tai tilauksen tekeminen, hankkeen rakennustöiden aloittaminen, hankinnan toimitus tai hankintaa koskeva maksu taikka muu hankkeen toteuttamisesta peruuttamattoman tekevä sitoumus merkitsee hankkeen aloittamista. Hankkeen aloittamiseksi ei katsota hankkeen esivalmisteluun liittyviä toimenpiteitä, kuten suunnittelutyötä, lupien hankintaa ja toteutettavuustutkimuksia.

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeen menot ovat aiheutuneet hanketta koskevan päätöksen mukaisena toteuttamisaikana lukuun ottamatta hankkeen esivalmistelusta aiheutuneita menoja.

Mikäli hankkeen toteutuspaikkakunta muuttuu eri tukialueelle kuin tukipäätöksessä määritellylle tukialueelle, tukipäätöstä voidaan muuttaa vastaavasti tai avustus voidaan jättää maksamatta.

Investointiin myönnettävän yrityksen kehittämisavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että avustuksen saaja rahoittaa investoinnista vähintään 25 % sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea.

Avustusta ei voida myöntää hankintoihin avustuksen kohteena olevan yrityksen lähipiiriltä. Osapuoli kuuluu yrityksen lähipiiriin, jos:

- 1) osapuoli välittömästi tai yhden tai useamman välikäden kautta välillisesti
 - a) käyttää yrityksessä määräysvaltaa, on yrityksen määräysvallassa tai on yrityksen kanssa saman määräysvallan alaisena (emo-, tytär- ja sisaryritykset),
 - b) omistaa yrityksestä sellaisen osuuden, joka tuottaa sille huomattavan vaikutusvallan yrityksessä (vähintään 20 prosentin osuus osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä) tai
 - c) käyttää yrityksessä toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa;
- 2) osapuoli on yrityksen osakkuusyritys (vähintään 20 prosentin osuus osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä);
- 3) osapuoli on yhteisyritys, jossa yritys on osapuolena;
- 4) osapuoli on yrityksen tai sen emoyrityksen johtoon kuuluva avainhenkilö;
- 5) osapuoli on 1 tai 4 kohdassa tarkoitetun henkilön läheinen perheenjäsen;
- 6) osapuoli on yhteisö, jossa 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu henkilö käyttää välittömästi tai välillisesti määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa tai jossa tällaisella henkilöllä on välittömästi tai välillisesti merkittävä äänivalta.

Avustuksen piiriin eivät kuulu hankkeesta aiheutuneet viivästys- ja muut korkokulut, tilitapahtumista perittävät

palvelumaksut, valuutan vaihtopalkkiot, kurssitappiot sekä muut yksinomaan rahoitukseen liittyvät kustannukset. Myöskään sakot, pysäköintivirhemaksut, rikemaksut ja muut lakiin perustuvat taloudelliset seuraamukset sekä oikeudenkäyntikulut eivät ole tukikelpoisia.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLOAIKA

Avustus on haettava maksuun myöntöpäätöksessä mainitun ajan kuluessa. Mikäli hanketta ei voida hakea maksuun myöntöpäätöksessä mainitun ajan kuluessa, tulee tarvittavasta jatkoajasta tehdä perusteltu kirjallinen hakemus ELY-keskukselle ennen päätöksessä mainitun määräajan päättymistä. Mikäli maksatushakemusta tai tarvittavaa jatkoaikaa koskevaa hakemusta ei toimiteta määräajassa, käyttämätön avustuksen osa voidaan katsoa rauenneeksi.

Mikäli avustuksen kohteena oleva hanke ei toteudu tai toteutuu vain osittain tai hanke muutoin poikkeaa olennaisesti suunnitellusta, tulee siitä välittömästi ilmoittaa ELY-keskukselle. Mikäli hankkeen sisältöön esim. päätöksessä hyväksytyjen menojen osalta tulee muutoksia sen toteuttamisen aikana, tulee niistä neuvotella erikseen ELY-keskuksen kanssa.

YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUKSEN PIIRIIN HYVÄKSYTTÄVÄT MENOT

Seuraavassa esitetään yleisiä sääntöjä ja periaatteita menojen hyväksymisestä avustuksen piiriin. Kunkin yksittäisen hankkeen avustuksen piiriin hyväksytyt menot todetaan avustuspäätöksessä ja eritellään tarkemmin avustuspäätöksen liitteessä.

1. Investoinnit

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää aineellisiin ja aineettomiin investointimenoihin. Aineellisella investoinnilla tarkoitetaan maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden ja kaluston hankintaa. Myös koneiden ja laitteiden pitkäaikaisesta vuokraamisesta aiheutuvat menot voidaan hyväksyä enintään kolmen vuoden ajalta. Aineettomalla investoinnilla tarkoitetaan tekniikan siirtoon liittyvien patenttioikeuksien, käyttöilupien, taitotiedon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankintaa. Myönnettävä avustus perustuu yrityksen esittämän hankesuunnitelman mukaiseen hankkeeseen.

Maa-alueen hankintamenon osuus voi olla enintään 10 prosenttia hankkeen tukikelpoisista kokonaismenoista (Yleisasetus (EU) N:o 1303/2013, 69 artikla 3 kohta b).

Kehittämisavustusta ei voida myöntää yritykselle, joka on lopettanut saman toiminnan tai samankaltaisen toiminnan Euroopan talousalueella avustushakemuksen jättämistä edeltävän kahden vuoden aikana tai jos yritys avustushakemuksen jättämisen jälkeen aikoo lopettaa tällaisen toiminnan kahden vuoden kuluessa investoinnin toteuttamisesta (valtioneuvoston yleinen ryhmäpoikkeusasetus (EU) N:o 651/2014, 13 artikla 1 kohta d).

Kehittämisavustusta ei voida myöntää kuorma-, paketti-, henkilöauton tai muun vastaavan tieliikennekäyttöön rekisteröidyn kuljetusvälineen hankintaan. Avustusta ei voida myöntää myöskään osakkeiden tai osuuksien hankintaan (kuitenkin voidaan hyväksyä esim. teollisuuskiinteistöosakkeet, ellei kiinteistöyhtiö ole saanut julkista tukea).

Kehittämisavustusta voidaan ELY-keskuksen harkinnan mukaan myöntää pienelle ja keskisuurelle yritykselle myös käytetyn koneen tai laitteen hankintaan. Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että käytetyn koneen tai laitteen hankintaan ei ole viiden edellisen vuoden aikana saatu julkista tukea. Avustuksen saajan tulee selvittää viiden edellisen vuoden ajalta käytetyn koneen tai laitteen aikaisemmat omistajat ja niihin myönnettyt tuet. Viiden vuoden määräajan laskenta alkaa myyjän koneeseen tai laitteeseen saaman avustuksen viimeisimmästä maksuspäivästä ja käytetty kone tai laite katsotaan hankituksi silloin, kun ostaja on tehnyt sitovan hankintapäätöksen (ostosopimus, tilaus, toimitus tai maksu).

Kehittämisavustusta voidaan myöntää suurelle yritykselle vain uusien omaisuserien hankintaan. Suuren yrityksen aineettomiksi investointimenoiksi voidaan hyväksyä enintään 50 % hankkeen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Rakennerahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen

(358/2014) 19 §:n mukaisesti osamaksukaupalla hankitun omaisuuden hankintameno katsotaan myös velaksi jääneen kauppahinnan osalta tukikelpoiseksi, jos:

- 1) tuensaajalla on oikeudellisesti sitova osamaksukaupasta annettuun lakiin ja solmittuun rahoitussopimukseen perustuva velvoite maksaa jäljellä oleva velka rahoitusyhtiölle;
- 2) rahoitusyhtiö on maksanut tuensaajan puolesta velaksi jääneen kauppahinnan myyjälle;
- 3) omaisuus on toimitettu tuensaajalle; ja
- 4) omaisuuden omistusoikeutta vastaavat oikeudet siirtyvät tuensaajalle siten, että tuensaaja on oikeutettu tekemään omaisuudesta poistoja sekä vähentämään arvonlisäveron, jos tuensaaja on arvonlisäverovelvollinen.

Avustuksen maksatusta haettaessa tuensaajan on toimitettava rahoitusyhtiön kirjallinen ilmoitus osamaksusopimuksella hankittua omaisuutta koskevista maksuista laitetoimittajalle. Ilmoituksessa tulee mainita jokaisen maksuerän päivämäärä ja euromäärä. Osamaksukaupalla hankitun omaisuuden menoihin ei voida sisällyttää hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muita vastaavia menoja.

Kehittämisavustusta voidaan myöntää myös rahoitusyhtiön kanssa tehdyllä leasing- tai vastaavalla vuokrasopimuksella hankitun koneen tai laitteen pitkäaikaisesta vuokraamisesta aiheutuvaan enintään ostohintaa vastaavaan vuokramenoon kolmelta vuodelta. Menoihin ei voida sisällyttää hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muita vastaavia menoja.

2. Kehittämistoimenpiteet

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää kehittämistoimenpiteisiin. Kehittämistoimenpiteillä tarkoitetaan yrityksen liiketoimintaosaamisen, kansainvälistymisen, tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, hankkeiden valmistelua sekä muuta niihin rinnastettavaa yritystoiminnan merkittävää kehittämistä.

Yrityksen kehittämisavustusta kehittämistoimenpiteisiin voidaan myöntää pienille ja keskisuurille yrityksille. Avustuksen määrä voi olla enintään 50 % avustuksen perusteena olevista menoista.

Kansainvälistymisen kehittämistä koskeva avustus on tarkoitettu yrityksen kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen. Sitä ei voi myöntää vientiin liittyvään toimintaan, eli sellaiseen toimintaan, joka välittömästi liittyy vientimääriin, jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai muihin vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin.

Avustusta voidaan myöntää markkinatutkimuksen tai vastaavan tuotteen tai palvelun tuomista uusille markkinoille koskevan selvityksen toteuttamiseen, mutta sitä ei voida myöntää mainontaan, markkinointiin, myyntiin eikä muuhun vastaavaan suoraan myynnin edistämiseen, eikä muihin yrityksen tavanomaisen toiminnan menoihin.

Kehittämistoimenpiteiden menot hyväksytään pääasiassa tosiasiallisesti aiheutuviin ja maksettaviin menoihin perustuen. Tiedetyt menot hyväksytään kuitenkin prosenttimääräisinä korvattavina menoina (flat rate) tosiasiallisista palkkamenoista. Nämä menot on yksilöity seuraavan menoluettelon kohdassa 6 ("välillisiin menoihin"). Avustuksen hakijan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisinä hyväksyttäviä menoja avustushakemuksen ja maksatushakemuksen yhteydessä eikä hakijan tule myöskään esittää niitä koskevaa kirjanpitoa tai tositteita viranomaisille.

Avustusta voidaan myöntää seuraaviin tosiasiallisesti aiheutuviin kehittämismenoihin:

- 1) ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuviin menoihin

Avustusta voidaan myöntää hankkeeseen liittyvien konsultointi-, asiantuntija-, kehittämis- ja testauspalvelujen sekä muiden vastaavien osaamista, tietotaitoa ja liiketoimintaa kehittävien ulkopuolisten palvelujen käytöstä aiheutuviin menoihin.

Palvelujen on perustuttava avustusta haettaessa esitettyyn palvelun tarjoajan antamaan kirjalliseen tarjoukseen. Siltä osin kuin kirjallista tarjousta ei ollut käytettävissä vielä avustusta haettaessa, on palvelua koskeva tarjous esitettävä ELY-keskukselle viimeistään avustuksen maksatushakemuksen yhteydessä. Mikäli jotakin hankittavaa palvelua koskevaa kirjallista tarjousta ei ole tarkoituksenmukaista/mahdollista

hankkia, tulee tästä neuvotella ELY-keskuksen kanssa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ennen kyseisen palvelun hankintaa.

2) ulkomailla järjestettävän näyttelyn tai messuille osallistumisen menoihin

Avustuksen piiriin voidaan hyväksyä messu- tai näyttelyosaston vuokraamisesta, pystyttämisestä ja hoitamisesta aiheutuvat menot, näyttelyesineiden meno-paluu-rahti sekä välittömästi kyseiseen tapahtumaan liittyvän esittely- ja markkinointiaineiston tuottaminen. Avustuksen piiriin ei hyväksytä mm. tarjoilu- ja edustuskuluja, tavarannäytteitä, PR-lahjoja tai vakuutusmaksuja.

3) ulkomaille suuntautuvien matkojen menoihin, mukaan lukien kotimaan matkaosuudet

Henkilöstön ulkomaanmatkojen tulee olla tarpeellisia ja perusteltuja sekä liittyä kiinteästi avustuksen piiriin hyväksytyyn hankkeeseen. Myös ulkomaanmatkojen kotimaan matkaosuuksista, kuten lentokentälle siirtymisestä tai lentokentältä lähtöpaikkakunnalle siirtymisestä aiheutuvat menot voidaan hyväksyä. Varsinaisten matkustamiseen liittyvien menojen lisäksi voidaan hyväksyä myös matkustajalle maksettavat päivärahat sekä majoittumiseen liittyvät menot.

Avustuksen piiriin ei hyväksytä mm. tarjoilu- ja edustuskuluja, vakuutusmaksuja tai ulkomaisessa matkakohteessa aiheutuvia autonvuokria, km-korvauksia ja lähikuljetuksia (taksi, julkinen kulkuneuvo).

Avustusta ei voida myöntää esimerkiksi myyntimatkoihin eikä yrityksen juokseviin tai tavanomaisiin toimintoihin liittyviin matkoihin.

4) tuotteiden kehittämiseen liittyvien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden menoihin

Avustusta voidaan myöntää raaka-aine- ja puolivalmistehankintoihin, jotka välittömästi liittyvät avustuksen piiriin hyväksytyyn tuotekehitykseen.

5) palkkamenoihin, lukuun ottamatta työnantajamaksuja

Avustuksen piiriin voidaan hyväksyä avustusta hakevan yrityksen työntekijälleen maksamia ja hankkeen toteuttamiseen kiinteästi liittyviä palkkamenoja. Palkkamenoihin ei lueta lakisääteisiä ja muita työnantajamaksuja, tulospalkkioita, luontoisetuja, bonuksia tai muita niihin rinnastettavia varsinaisen palkan lisäksi maksettavia maksuja. Jos hankkeessa tehtävä työ vie vain osan henkilön työajasta, palkkamenojen tukemisen edellytyksenä on, että työstä pidetään hyväksyttävää kirjallista työajan seurantaa, josta ilmenee henkilön hankkeessa tekemä työ, hankkeeseen liittymätön työ sekä hankkeen toteuttamisaikana tehdyn työn kokonaismäärä. Työajan seuranta esitetään avustuksen maksatushakemuksessa.

Avustusta voidaan myöntää ja maksaa myös prosenttimääräisinä korvattaviin menoihin, joista käytetään nimitystä välilliset menot:

6) välillisiin menoihin eli prosenttimääräisinä korvattaviin menoihin, joiden määräksi hyväksytään 15 prosenttia edellä selvitettyistä palkkamenoista

Prosenttimääräisinä korvattaviin menoihin sisältyvät työnantajamaksut, työterveyshuollon järjestämisestä työnantajalle aiheutuvat työterveysmenot, hankkeen käyttöön varatuista rakennuksista ja koneista sekä laitteista aiheutuvat menot, yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen menot sekä kirjanpito-, tilintarkastus- ja toimistomenot. Lakisääteisillä työnantajamaksuilla tarkoitetaan työnantajan sairausvakuutusmaksua (maksetaan työnantajan sosiaaliturvamaksun nimellä), työttömyysvakuutusmaksua, työeläkemaksua, tapaturmavakuutusmaksua ja ryhmähenkivakuutusmaksua. Hankkeen käyttöön varatuista toimitiloista ja koneista sekä laitteista aiheutuvilla menoilla tarkoitetaan niiden ostamisesta, vuokraamisesta tai käytöstä hankkeelle aiheutuvia menoja. Avustuksen hakijan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisinä hyväksyttäviä menoja avustushakemuksen ja maksatushakemuksen yhteydessä eikä hakijan tule myöskään esittää niitä koskevaa kirjanpitoa tai tositteita viranomaisille. Prosenttimääräisinä hyväksyttävä meno-osuus (laskentaperusteena 15 % palkkamenoista) siirtyy sähköisessä hakemuksessa välillisten menojen kohdalle ilman erikseen tehtävää merkintää. Avustusta haettaessa ja avustusta maksuun haettaessa on pidettävä erityistä huolta siitä, ettei tosiasiallisesti aiheutuviksi menoiksi ilmoiteta virheellisesti samoja menoeriä, jotka on tässä lueteltu luettavaksi prosenttimääräisinä korvattaviin menoihin.

AVUSTUKSEN MAKSAMINEN

ELY-keskus maksaa avustuksen erillisestä hakemuksesta hankkeen edistymisen mukaan myöntämispäätöksessä asetettujen ehtojen ja hyväksyttävän selvityksen perusteella. Maksatusta haetaan yritystukien asiointipalvelussa www.ely-keskus.fi/web/ely/yritystukien-sahkoinen-asiointi.

Avustus voidaan maksaa vain, mikäli avustuksen myöntämisen pohjana olleet avustuksen myöntämisedellytykset ovat maksatusvaiheessa edelleen olemassa. Avustuksen saajan on maksatushakemuksensa yhteydessä annettava hyväksyttävä selvitys hankkeen muusta rahoituksesta ja hankkeen kokonaiskustannuksista.

Maksatuksessa menot hyväksytään pääasiassa tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja rahasuorituksena maksettuihin menoihin perustuen. Tiedetyt menot hyväksytään kuitenkin prosenttimääräisinä korvattavina menoina (flat rate) tosiasiallisista palkkamenoista. Avustuksen hakijan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisinä hyväksyttäviä menoja maksatushakemuksen yhteydessä eikä hakijan tule myöskään esittää niitä koskevaa kirjanpitoa tai tositteita viranomaisille.

Avustus tosiasiallisesti aiheutuviin menoihin maksetaan toteutuneiden kirjanpitoon perustuvien menojen perusteella. Avustuksen kohteena oleva esine, palvelu tai muu suoritus on oltava maksettu ja avustuksen saajalle toimitettu ennen kuin avustusta voidaan hakea maksuun. Avustuksen kohteena olevien hankintojen maksua ei saa rahoittaa maksun saajan antamalla lainalla. Maksatuksen yhteydessä voidaan hyväksyä vain avustuspäätöksen menolajien mukaisia menoja, jotka ovat syntyneet tässä päätöksessä todettuna hankkeen toteutusaikana. Avustus maksetaan yleensä yhdessä tai kahdessa erässä, ellei ELY-keskuksen kanssa ole toisin sovittu.

Hanketta koskeva kirjanpito on voitava yksilöidä avustuksen saajan kirjanpidosta oman projektikoodin tai kustannuspaikan avulla siten, että avustuksen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Avustuksen maksaminen edellyttää kirjanpidon otteen liittämistä maksatushakemukseen. Avustusta maksuun haettaessa on pidettävä erityistä huolta siitä, ettei tosiasiallisesti aiheutuviksi menoiksi ilmoiteta virheellisesti menoeria, jotka luetaan prosenttimääräisinä korvattaviin menoihin.

Arvonlisäveron osuutta ei pääsääntöisesti hyväksytä, joten hakijan tulee maksatushakemuksessaan esittää menot ilman arvonlisäveroa. Arvonlisävero on kuitenkin avustuskelpoinen, jos hakija esittää verottajalta saadun tai muun riittävän selvityksen siitä, että menoista ei ole mahdollista saada arvonlisäveron palautusta.

RAPORTOINTI

Avustuksen saajan on annettava maksatushakemuksien yhteydessä selvitys hankkeen tuloksista ja vaikutuksista sekä hankkeessa toteutetuista toimenpiteistä.

ASIAKIRJOJEN SÄILYTTÄMINEN

Avustuksen saaja on velvollinen säilyttämään kaiken hankkeeseen liittyvän kirjanpitoaineiston ja muun aineiston niin, että avustuksen käytön valvonta on mahdollista. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä siten, kuin kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 9 ja 10 §:ssä säädetään. Euroopan unionin rakennerahastojen kautta tulevan avustuksen osalta säilytysvelvollisuus on kuitenkin vähintään kymmenen vuotta avustuspäätöksessä vahvistetusta hankkeen päättymispäivästä.

AVUSTUKSEN PALAUTTAMINEN JA TAKAISINPERINTÄ

Takaisinperintää koskevat perusteet ovat valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) 25 - 30 §:ssä. Lisäksi maksatuksen keskeyttämiseen, korkoon ja viivästyskorkoon sovelletaan valtionavustuslain (688/2001) 19, 24 ja 25 §:ä. Takaisinperintä voi perustua myös avustuspäätöksessä asetettuihin ehtoihin tai Euroopan unionin lainsäädäntöön taikka kansallista täytäntöönpanoa edellyttäviin Euroopan komission tai EU-tuomioistuinten päätöksiin.

Ilmoitusvelvollisuus

Avustuksen saajan on välittömästi ilmoitettava ELY-keskukselle toiminnan lopettamisesta tai muista

avustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi tarvittavista seikoista sekä avustuksen käyttötarkoituksen muutoksesta tai muusta avustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta. Investointiin kohdistuneen avustuksen osalta avustuksen saajan on ilmoitettava myös toiminnan supistamisesta, toiminnan tai omaisuuden toiselle luovuttamisesta, siirtymisestä toiselle alueelle, yhtiömuodon muutoksesta, jakautumisesta, sulautumisesta, liiketoimintasiirrosta, selvitystilaan asettamisesta, rekisteristä poistamisesta, avustetun omaisuuden katoamisesta tai vahingoittumisesta taikka joutumisesta ulosottoimenpiteen kohteeksi, saneerausmenettelyn kohteeksi joutumisesta tai konkurssista.

Palautusvelvollisuus

Avustuksen saajan tulee valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain 25 §:n mukaan viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa avustus tai sen osa. Avustuksen saajan tulee palauttaa avustus tai sen osa myös, jos sitä ei voida käyttää avustuspäätöksessä edellytetyllä tavalla. Jos palautettava määrä on enintään 100 euroa, se saadaan jättää palauttamatta.

Investointiin kohdistuneen avustuksen takaisinperintä toiminnan lopettamisen vuoksi

ELY-keskuksen on valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain 26 §:n mukaan määrättävä investointiin kohdistuneen avustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus tai sen osa takaisin perittäväksi, jos avustuksen saaja on 19 §:n 2 momentissa tarkoitetun käyttöajan kuluessa: 1) lopettanut toimintansa tai supistanut olennaisesti avustuksen kohteena olevaa toimintaa avustukselle säädetyn tukitason piiriin kuuluvalla alueella; 2) luovuttanut toiselle avustuksen kohteena olleen toiminnan tai omaisuuden taikka osan siitä, eikä tilalle ole hankittu uutta vastaavaa omaisuutta; taikka 3) asetettu konkurssiin. Takaisinperittäväksi on määrättävä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa se osuus maksetun avustuksen määrästä, joka saadaan vähentämällä omaisuuden käyttöaikaa vastaava osuus 19 §:n 2 momentissa tarkoitetusta käyttöajasta. Jos takaisinperittävä määrä on enintään 100 euroa, se saadaan jättää perimättä. Käyttöajan kulumisen alkaa avustuksen viimeisen erän maksamisesta.

Pienten ja keskisuurten yritysten tulee käyttää investointiin myönnetyn avustuksen kohteena olevaa omaisuutta kolme vuotta ja muiden avustuksen saajien viisi vuotta avustuksen viimeisen erän maksamisesta. Erityisestä syystä avustuksen myöntävä ELY-keskus voi avustuspäätöksessä määrätä käyttöajaksi enintään kymmenen vuotta. Yrityksen kehittämisavustuksesta poiketen EAKR-osarahoitteen yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksen osalta avustuksen kohteena olevaa omaisuutta koskee edellä mainitun lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston ns. yleisasetuksen (PE-CONS 85/1/13) 71 artiklan 2 kohdassa säädetty pidennetty omaisuuden käyttöaika, jonka mukaisesti investointiin kohdistunut avustus on maksettava takaisin, jos tuotannollinen toiminta siirretään Euroopan unionin ulkopuolelle kymmenen vuoden kuluessa avustuksen viimeisen erän maksamisesta.

Olenlaisella toiminnan supistamisella tarkoitetaan tuetun toiminnan tuotannon tai sen työllistävyyden olennaista vähenemistä.

Jos avustuksen kohteena ollut omaisuus on tuhoutunut, vahingoittunut, anastettu tai kadonnut, eikä tilalle hankita hankintahinnaltaan ja laadultaan vastaavaa uutta omaisuutta, toiminta on katsottava lopetetuksi tai olennaisesti supistetuksi.

Pelkästään avustuksen saajan osakkeiden tai omistusosuuksien myymistä taikka osakevaihtoa ei katsota toiminnan lopettamiseksi yrityksen kehittämisavustuksessa. Vastaavia toimia ei katsota toiminnan lopettamiseksi myöskään yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksessa, ellei avustuksen saajan katsota samalla luopuneen voittoa tavoittelemattomasta toiminnastaan.

Avustukselle säädetyn tukitason piiriin kuuluvalla alueella tarkoitetaan alueita, joissa avustusta voidaan säädösten mukaan myöntää. Toiminnan siirtäminen avustuspäätöksen tarkoittamalta alueelta alemman tukitason alueelle johtaa ainakin avustuksen osittaiseen takaisinperintään. Toiminnan siirtäminen ulkomaille johtaa aina avustuksen takaisinperintään.

Avustuksen takaisinperintä muilla perusteilla

ELY-keskuksen on valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain 27 §:n mukaan määrättävä avustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus tai sen osa takaisin perittäväksi, jos avustuksen saaja on: 1) jättänyt palauttamatta sellaisen avustuksen tai sen osan, joka 25

§:n mukaan on palautettava; 2) käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty; 3) antanut viranomaiselle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan; 4) jättänyt ilmoittamatta avustuksen maksamiseksi oikeat ja riittävät tiedot; 5) kieltäytynyt 21 §:n vastaisesti esittämästä tarkastuksessa tarvittavaa aineistoa tai muuten avustamasta tarkastuksessa; taikka 6) muutoin 1-5 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja. ELY-keskuksen on määrättävä avustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus tai sen osa takaisin perittäväksi myös silloin, kun Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään. Jos takaisinperittävä määrä on enintään 100 euroa, se saadaan jättää perimättä.

ELY-keskus voi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain 28 §:n mukaan päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi, jos avustuksen saaja on: 1) jättänyt ilmoittamatta toiminnan lopettamisesta tai muista avustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi tarvittavista seikoista; 2) jättänyt ilmoittamatta avustuksen käyttötarkoituksen muutoksesta tai muusta avustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta; taikka 3) menetellyt tosiasiallisesti 26 tai 27 §:ssä taikka 28 §:n 1 tai 2 kohdassa säädettyyn rinnastettavalla tavalla antamalla avustuksen myöntämiseen, maksamiseen tai käyttämiseen liittyvälle seikalle muun kuin asian todellista luonnetta tai tarkoitusta vastaavan oikeudellisen muodon. Jos takaisinperittävä määrä on enintään 100 euroa, se saadaan jättää perimättä.

Aiemmin myönnetyn avustuksen takaisinperintä ja avustuksen maksaminen

Avustusta ei voida maksaa, jos avustuksen hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä, valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) tai sen voimaan tullessa voimassa olleen samannimisen lain (1336/2006) nojalla tehtyä takaisinperintäpäätöstä tai Euroopan unionin rakenne- ja investointirahastojen (jäljempänä ERI-rahastot) tuen takaisinperintäpäätöstä. ERI-rahastoilla tarkoitetaan aluekehitysrahastoa, sosiaalirahastoa, maaseuturahastoa sekä meri- ja kalatalousrahastoa.

TARKASTUSOIKEUS

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä niiden käyttämällä tarkastajalla on oikeus tarkastaa avustuksen hakijan ja avustuksen saajan liiketoimintaa avustuksen myöntämisen ja käytön edellyttämässä laajuudessa. Tarkastuksen suorittamiseksi avustuksen hakija tai avustuksen saaja on velvollinen ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki tarvittavat asiakirjat ja muun avustuksen käyttöön liittyvän aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin ja alueille. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu edellä tarkoitettu aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Asiakirjat ja muu luovutettu aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä niiden hallussapitoa. Tarkastusta suorittavan pyynnöstä tarkastettavan tulee myös antaa tiedot, jotka ovat tarpeen tarkastuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

Poliisi-, tulli-, ulosotto- ja veroviranomaisen on korvauksetta annettava tässä pykälässä tarkoitetun tarkastuksen suorittamiseksi tarpeellista virka-apua.

OIKEUS TIETOJEN SAAMISEEN

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä ja korvauksetta oikeus saada elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta avustusjärjestelmän hallinnoinnin edellyttämiä tarpeellisia tietoja ja selvityksiä avustusten hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja valvonnasta. Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on sama oikeus saada tietoja avustusten käytöstä avustuksen saajilta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus korvauksetta saada

muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ja henkilöltä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskeva, valvontavelvollisuuden hoitamiseksi tai avustushakemuksen käsittelemiseksi välttämätön tieto, joka muutoin olisi pidettävä salassa. Lisäksi tietojen saamisesta on voimassa, mitä siitä valtionavustuslain 31 §:ssä säädetään.

Edellä tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

TIETOJEN LUOVUTTAMINEN

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja luonnollisen henkilön, yhteisön tai säätiön taloudellisesta asemasta, liike- ja ammattisalaisuudesta taikka luonnollisen henkilön henkilökohtaisista oloista luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Innovaatorahoituskeskus Tekesille, valtion erityisrahoitusyhtiölle, maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle, työ- ja elinkeinotoimistolle sekä veroviranomaiselle, jos se on tarpeen asianomaiselle viranomaiselle tai erityisrahoitusyhtiölle kuuluvien avustusasioiden käsittelyn tai valvontatehtävien hoitamiseksi.

Edellä tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

RAKENNERAHASTO-OHJELMIEN TOIMEENPANO, VALVONTA JA TARKASTUS

Rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanossa, valvonnassa ja tarkastuksessa noudatetaan, mitä asiasta laissa alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (7/2014) ja laissa alueiden kehittämisestä ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta (8/2014) ja niiden nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa säädetään.

MUUTOKSENHAKU

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi 31 §:

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään päätöksen tehneelle viranomaiselle. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa valittamalla hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

VIESTINTÄOHJE EU-TUKEA SAANEELLE HANKKEELLE

Kun hankkeessa on mukana Euroopan aluekehitysrahaston tukea, niin sovellettava lainsäädäntö edellyttää, että hankkeista tiedotetaan (ns. yleisasetus (EU) N:o 1303/2013, 115 artikla ja liitteen XII kohta 2.2). Tiedottamista ja viestintää koskevien päätösehtojen noudattaminen on edellytys hankkeen kustannusten tukikelpoisuudelle. Hankkeen tiedot julkaistaan rakennerahastojen tietopalvelun verkkosivuilla. Tietopalvelussa julkaistaan muun muassa seuraavat tiedot: yrityksen nimi ja yhteystiedot, hankkeen nimi ja muut perustiedot, hankkeen tiivistelmä, hankkeen tukikelpoiset kokonaiskustannukset, Euroopan aluekehitysrahaston osarahoitusosuus, seurantatiedot ja hankkeen sijainti. Tietopalvelussa julkaistavat tiedot yksilöidään tarkemmin rakennerahastohankkeiden viestintäohjeessa, joka on saatavilla rakennerahastot.fi -sivuilla.

Avustuksen saajan on tiedotettava hankkeen saamasta Euroopan aluekehitysrahaston tuesta. Kaikissa tiedotus- ja viestintätoimenpiteissä on käytettävä EU-lippulogoja, joka sisältää EU-lipputunnuksen sekä maininnan Euroopan Unionista ja Euroopan aluekehitysrahastosta. Lisäksi on käytettävä Vipuvoimaa EU:lta logoa tai tekstiä. Logot ja ohjeet niiden käyttämiseksi on kuvattu tarkemmin rakennerahastohankkeiden viestintäohjeessa, johon on koottu viestintää koskevat ohjeet ja säännöt.

Jos avustuksen saajalla on verkkosivut, niin sivuilla on esitettävä lyhyt avustuksen määrään suhteutettu kuvaus hankkeesta ja tuotava esiin Euroopan aluekehitysrahastosta saatu tuki hankkeen toteuttamiseen.

Avustuksen saajan on sijoitettava hankkeen toteuttamisajaksi vähintään yksi juliste (vähimmäiskoko A3) näkyvälle paikalle, joka sisältää tietoa hankkeesta ja sen saamasta rakennerahastorahoituksesta.

Julisteessa on oltava edellä mainittu EU-lippulogo sekä Vipuvoimaa EU:lta logo tai teksti. Mallipohja julisteelle on rakennerahastohankkeiden viestintäohjeessa.

Jos rakennus- tai infrastruktuurihankkeeseen on myönnetty avustusta yli 500 000 euroa, niin avustuksen saajan on asetettava näkyvälle paikalle pysyvä, merkittävän kokoinen tiedotuskyltti viimeistään kolmen kuukauden kuluttua hankkeen päättymisestä.

Lisäksi rakennus- tai infrastruktuurihankkeissa, joihin on myönnetty avustusta yli 500 000 euroa, tulee avustuksen saajan asettaa hankkeen toteuttamisaikana näkyvälle paikalle merkittävän kokoinen väliaikainen tiedotuskyltti.

Väliaikaisessa ja pysyvässä tiedotuskyltissä on mainittava hankkeen nimi ja päätavoite ja sen tulee sisältää edellä mainittu EU-lippulogo sekä Vipuvoimaa EU:lta logo tai teksti. Tiedotuskyltit on toteutettava komission teknisten ohjeiden mukaisesti. Ohjeet ovat saatavilla rakennerahastot.fi -sivuilla ja ne sisältyvät myös rakennerahastohankkeiden viestintäohjeeseen.